

POHOD

Zastoj se protidržavni elementi vesele izmišljenih poročil inozemskih listov o spremembi politične smeri v naši državi.

Letna naročnina znaša Din 40.—. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 3/I. Račun pri Poštni hranilnici št. 16.160. Rokopisov ne vračamo! Telefon št. 21-09.

V Ljubljani, dne 3. februarja 1934.

Štev. 5 — Leto III.

IZHAJA VSAKO SOBOTO

Politika - kupčija

Na Francoskem smo ravnokar pričali škandala, ki nam kaže današnje moralo v politiki v posebno kričeči luči. Slični primeri nam tudi najzgovorneje povedo, zakaj je politična borba dandanes tako zagrizena in srdita. Zato ker je politika bolj za oblast. Toda še pred stoletdesetimi leti boja za oblast v današnji obliki ni bilo, ker oblast je bila tedaj določena po čvrstih in neizpremenjenih zakonih. Izvirala je od Boga in Bog jo je podelil na izvrševanje kralju, ki jo je zopet predal naprej svojim namestnikom, da z njo razpolagajo v njegovem imenu. Šele velika liberalna revolucija je podrli to načelo in postavila novo: oblast izvira iz naroda. Ker pa slednji ne more sam izvrševati te oblasti, si izbira svoje zastopnike, ki jo izvršujejo v njegovem imenu. Odslej začena neprestana in strastna borba, kdo bo ta predstavnik naroda, torej nosilec oblasti, pri čemer je popolnoma vseeno ali se boj vrši po stvarnem načelu, torej po strankah in programih ali po osebnem načelu, ne po programih, temveč po osebnosti vsakega kandidata. Glavni vzrok pa, da postaja ta borba tako srdita, je v tem, da s padcem avtokracije in zmago liberalizma začena politika izgublja svoje prejšnje obeležje boja za oblast-čast in postaja boj za oblast-kupčijo.

Če pogledamo pri tem primer naše mlade države, vidimo, da si je najprej izbrala za način ustvarjanja oblasti stvarno načelo, po katerem se nosilci državne oblasti izbirajo po strankah in njihovih programih. Ta način je doživel, kakor smo vsi priča, popoln neuspeh ter je dovedel državo ob rob prepada in verjetno bi jo pahnul tudi v prepad, če ne bi kralj kot vrhovni čuvár našega blaga in državnega obstoja segel po radikalnem sredstvu in odpravil ta nevaren način politične borbe. Nato smo prešli na drugo obliko ustvarjanja oblasti po osebnem principu, kjer se izbira med različnimi osebami na istem programu.

Skušajmo sedaj opisati pojem oblasti-kupčija. Pod njim razumemo pred vsem, da se pehanje za oblast ne vrši zato, da svojemu bližnjemu pomagamo s svojo sposobnostjo, ali da pripomoremo voditi državno barko okrog čeri na podlagi dolgega strokovnega študija oziroma z izkušnjami pridobljenim znanjem, temveč se pehanje za oblast vrši edino v svrhu obogatitve. Pri takem pojmovanju politike se smatra narodna skupnost ali država za imenitno podjetje, kjer politiki zavzemajo mesta »direktorjev« s finimi plačami, pri čemer ima to sijajno podjetje še to veliko prednost, da je brez konkurence — in se dohodki njegovih direktorjev ne urejajo po zakonu o rentabilnosti. Pri tem direktorji seveda tudi pozabijo, da so oni prav za prav le predstavniki naroda, torej skupnosti ter bi torej morali delati le v pooblastilu te skupnosti in ji polagati račune. Nasprotno oni dobivajo ono zlo mentaliteto ravnateljev velikih kapitalističnih podjetij, da so ljudje tukaj zaradi njih in ne oni zaradi ljudi. S tem je v neposredni zvezi seveda tudi kumulacija služb. Če sta država in družba molzna kravica, zakaj se ne bi to kravico molzlo tako, da nasledniku ne ostane ničesar. Niza se plača na plačo, služba na službo, seveda po možnosti le take, kjer se malo dela, so pa zato dohodki tembolj mastni. Popolnoma razumljivo je, da se pri tem skrbno pazi na konkurenco pred vsem v lastnih vrstah. Kdor bi znal postati nevaren tresk po njem, naj ve, kaj je oblast in naj bo skromnejši v svojih ambicijah. Tako ostanejo stolčki vedno pravilno zasedeni, ustvarjajo se posebne politične kaste, izolirani od naroda, katere rešujejo velike narodne probleme med sabo na štiri oči kot v onih blaženih časih absolutističnega režima. Edino ena mala razlika bi znala biti, namreč da se je tedaj smatrala za legitimacijo do oblasti plava kri, danes pa žakelj cekinov. Borci, ki so padali, za to takozvano svobodo človeštva na barikadah, si gotovo ne bi mislili, da dajejo življenje za tako iluzorno dobroto.

Jugoslovenska ideja neomajna in neporušljiva

Tudi nova vlada za integralno Jugoslavijo

Predno je bilo še uradno javljeno, da je odstopila vlada Milana Srškića, so že pisali zunanji listi o neki težki krizi, ki ne tangira samo posameznih markantnih osebosti bivše vlade, marveč gre globlje, prav do temeljev režima, predstavljanega po prejšnji vladi. Opozarjamo na pisavo francoskega lista Le Temps, ki je dobil te informacije prav gotovo iz istih krogov, ki so tudi pri nas doma z vso intenzivnostjo širili enake govorice.

Korportirale so se največje podrobnosti, vršile so se konference in vsi stari separatisti so bili v napetem pričakovanju, kdaj bo nastopila tako težko pričakovana sprememba. Mesto tega pa je manifestiral jugoslovanski Zagreb za svojega jugoslovanskega vladarja, mesto tega je nasledil Milana Srškića Nikola Uzunović. Sprememb ni bilo nobenih, linija ostane

In vendar živi v narodih živa vera, da tako pojmovanje politike ne bo moglo trajati večno. Ravnokar smo videli, kako so se v Franciji množice uprle proti tej koncepciji politike. Spritno teh pojavov oblede tudi spori med pojmom o diktaturi in demokraciji, zlasti ker je med njima celo mnogo več sorodnosti kot bi si človek na prvi mah mislil. Pomislimo, da je bila diktatura ob svojem rojstvu v starem Rimu demokratski magistrat, ustanovljen za primer, da država zaide v največjo nevarnost. Že Rimljani so vedeli 2000 let pred nami, da v takem položaju ni na mestu gostobesedni senat in da je treba njegovo oblast začasno omejiti. Če gledamo v historični perspektivi in vzporedbi položaj Rima za časa Hanibalove invazije in pa tragične dogodke v naši domovini v drugi polovici leta 1928, bo težko odločiti, kdo se je nahajal v večji nevarnosti. Znani so nam dalje primeri iz zgodovine, ko so zreli narodi sprejeli omejitve oblasti mase, kot pravo rešitev, ter ohranili močne ljudi v trajnem hvaležnem spominu, kot nam kaže primer Clemenceaua, dočim so imeli vedno v zelo slabem spominu zapisane zagrizene demokrate, ki so demokracijo pojmovali le »kako postane bogat«. Zato omenjene razlike niso bistvene. V današnje gospodarski in socialni krizi, ki pretresa človeštvo, se nam zde celo nekako zastarele in primerne le za teoretična razglabljanja v vseučiliških seminarjih. Bistveno in kar ima vsak državljan vseh psovod pravo zahtevati je pa, da se politične funkcije smatrajo predvsem za častne funkcije in politično delovanje kot delovanje za narodni blagor in ne le za lasten žep. Politika ne bi smela nikjer služiti zato, da smukneš danes v ta upravni svet, jutri v ono banko, temveč zato, da služiš narodni skupnosti. Zato je pa treba duhovne revolucije in preporoda zapadnega človeka, ki bi strl današnje materialistično pojmovanje politike ter ji vrnil nekdanjo vsebino borbe za čast in ne za kupčijo.

Pred vsem velja to za one politike, ki ne nosijo pred narodom nobene odgovornosti, ker ne zastopajo ljudstva, temveč pripadajo gotovim socialnim skupinam kot Cerkev, kapitalu, časopisju, veleposestvu itd. Ti so prav za prav tudi glavne sile, ki izza kulis vodijo vse politično življenje. Službeni predstavniki narodov so običajno le videz, figure, moledniki in protežiji teh tajnih sil in posledno njih eksponenti, ki plešejo na njih piščal, ne da bi se tega niti zavedali. Pač pa narod čuti te zakulisne igrance, čuti jih kot pijavke na svojem telesu, ki mu sicer počasi, zato tembolj gotovo črpajo silo življenja. To gre toliko časa naprej, dokler ne izbruhne narodna nezadovoljnost z elementarno silo, ki ji pravimo evolucija. Iz tega vidika sta afera Slavski in njen razplet podučna ne le v svojih vzrokih za psihologijo mase, temveč tudi v svojih posledicah za vsakega učenca pa tudi mojstra v politiki. Politicus.

nespremenjena in bo ostala, ker pač ostati mora, če naj ne vržemo države v kaos novih državopravnih debat in preprirov in v roke starih, nekoliko prebeljenih politikov, katerim se bodo pridružili še novi, ki so dozoreli v dobi nevideznega strankarskega zatišja in komaj čakajo, da se pojavijo kot osrečevalci nesrečnega naroda. Pojavljanje ene ali druge nove stranke jim daje pogum, da le vztrajajo v svojih nadah in sanjajo neprestano o bližajočem se trenutku uresničenja njihovih nad. Kaj jim bo prinesla bodočnost, tega ne ve nihče, in prav je tako. Ali bomo imeli zopet srečo, da bomo čitali izlive partizanskih strasti po časopisih, narodni skupščini ali ne, to je naposled postranska stvar. Gre le za eno, o čemer ne sme biti nobenega dvoma, to je o nespremenljivosti osnovnih idej, na katerih je zgrajen današnji režim in ki so izražene v današnji ustavi. Režimi pridejo in minejo, obrazi se menjajo, ideje pa ostanejo. Ostati morajo zlasti te ideje, ki se niso pojavile kot nove, marveč so le nadaljevanje onih misli in nazorov, s katerimi so bili prepojeni najboljši nacionalisti in za katere so padale največje žrtve.

Nespametno je, če vztrajajo posamezniki, pa naj bo njihova prošlost še tako slavna na idejah, v katere so se zagrizli tekot svojega partizanskega udejstvovanja. Mnogo teh idej ni niti plod njihovega lastnega čustvovanja. Mnogo teh idej se je rodilo le vsled nasprotovanja političnim nasprotnikom, torej le iz samega klubovanja. Ker pa so morali gospodje tudi take ideje prodajati javno in jih hvaliti kot edino zveličavne in osrečujoče, jim je pot nazaj nekoliko otežkočena. To zlasti, dokler stoje potisnjeni v kot in dokler jim ni dana prilika, da sami prisežejo na toliko grajano ustavo in da se sami za sebe in svoje ožje prijatelje poslužijo vseh ugodnosti, ki jih morejo nuditi ministrski stolčki.

Državno in narodno edinstvo ni umetno stvorjen pojem, marveč je tisočletna tradicija, ki se je prenašala od roda na rod in je vcepljena v kri vsakega mislečega in zavednega Jugoslavana. Vsled tega so nemogoče kakršnekoli umetne in vsled tega profinaravne barjere med posameznimi deli tega enotnega naroda in posameznimi pokrajinami te enotne države. Prej obstoječe plemenske, verske in partizanske barjere so padle, ne bomo dopustili, da bi se gradile nove in da bi se za njimi zgradile barikade, na katerih bi krvaveli v bratomorni borbi sinovi istega naroda in iste države. Kar je minulo, je minulo za vekomaj in prepričani smo, da bi narod enodušno odklonil povratek časov in razmer, kakršnih se hoče še danes mnogim izmed onih, ki mislijo, da se bo ustavljal svet iz sentimentalnosti pred lokalnim patriotizmom, kakimi meglenimi historičnimi izmišljotinami ali pa pred njihovimi osebnimi zaslugami. Drug za drugim legajo v grob nosilci teh malih,

oskosčnih naziranj. Razen groba in vsakoletnih, vedno manj vidnih obletnic ni ostalo za njimi ničesar, tudi to bo polagoma prešlo in na njih grobovih bo vzevelo novo življenje.

To novo življenje pa bo vzkliko le, če bo delo jugoslovanskega sejaleca in oralca mirno, trezno in premišljeno. Ni treba in ne sme biti nobenih trzavic in strankokov. Z mirnim, trdim korakom izmučenega kmeta mora iti sejalec po lepi jugoslovanski njeni, mora razbiti vse one skale, ki mu jih zmeče plug izpod površine plodne grude in ne sme pred njimi zaustaviti svoje poti. Še manj pa je mogoč kompromis. Pridobivaj s smotrenim in brezkompromisnim izvajanjem ideje, ne kompromitiraj ideje s tem, da sklepaš v svojem interesu kompromise na račun te ideje. Pravijo, da je treba pridobivati nasprotnike, da bodo postali tudi oni pristaši jugoslovanske ideje. To je brez dvoma potrebno, toda čim bomo dali nasprotnikom koncesije na račun svoje temeljne ideje, potem nismo pridobili nasprotnikov mi, marveč so nasprotniki zmotili nas in nas napravili za mešetarje, ki prodajajo vse, samo da napravijo kak dober posel za svoj žep.

Mi vemo, da nacionalna in državna ideja nima mnogo nasprotnikov med nami. Mi vemo tudi, da se nam teh nasprotnikov ni treba bati in da bo šlo kljub tem nasprotnikom življenje mirno svojo pot dalje, naj bo število teh nasprotnikov večje ali manjše. Nasprotnik naj pride k nam, ne mi k njemu. Mi pa mu lahko omogočimo to približanje s tem, da ga ne psujemo in preganjamo, da mu ne očitamo neprestano njegovih bivših resničnih ali samo namišljenih grehov, marveč da mu prožimo moško roko in ga pozovemo: »Udari v roko, proži Ti jo brat, sprejmi jo brez skrbi in brez zlih misli!« Tak način pridobivanja je možni in se ne odmiha od one ravne črte, ki se ne sme spreminiti, če naj ne riskiramo svoje lastne eksistence. Tak način pridobivanja ne kompromitira onega, ki proži roko, pa tudi ne onega, ki seže v ponudeno roko. Predvsem pa ne dosega tak način pridobivanja ravno nasprotnih uspehov. Če hodim za nasprotnikom in se mu ponujam, mu obetam koncesije, potem sem ga s tem naravnost potrdil v njegovih mislih, dal sem mu pogum, da vztraja v svoji miselnosti in me pri tem še zasmehuje. Dokler gre to zasmehovanje na račun posameznih oseb, je to zasebna stvar, ki ne briga široke javnosti. Čim pa se vrši tako postopanje v večjem obsegu in po široko zasnovanem načrtu, potem gre to zasmehovanje na rovaš ideje. To pa je pod vsakim pogojem nedopustno, kdor postopa tako, ta škoduje oni ideji, ki mu je baje sveta in za katero hoče baje pridobivati.

V ravni črti mora iti naša pot, samo potem bo vedla do uspeha, samo potem bomo pridobili med nasprotniki vse one, ki mislijo res dobro in pošteno. Na drugih nam pa itak ni ležeče.

Odgovor „Reichsposti“

Dunajska »Reichspost« z dne 24. decembra 1933 se je spodtaknila na članku »Naš Iredentizem« nastopne številke »Omladine«, službenega glasila Omladine Narodne Odbrane v Dravski banovini in ponatisnila razne odstavke tega članka, kot n. pr.:

»Naše prepričanje in dostojanstvo nam ne dopuščata, da bi odnehali, dokler ne bo sleherni Jugosloven bil do dna svoje duše uverjen in bil pripravljen dati za to svojo vero tudi življenje, da sega Jugoslavija od Tilmenta in Gospe Svete pa tja do Črnega morja in do Soluna«...

»Nemška revizionistična politika teži v glavnem na programatično priključitev Avstrije, ki je tipičen izraz nemškega iredentizma«...

»Nerazumljivo je dejstvo, da se mi protivimo »Anschluss«-u, dočim bi od tega s spretnim ravnanjem diplomatskega aparata mogli imeti le očitne koristi. Toda kot »causa sine qua non«, pa bi morali postaviti zahtevo po odstopitvi Koroške Jugoslaviji.«...

»Ne verujemo, da bi se vprašanje Koroške v zvezi z »Anschluss«-om, enkrat našeto, kar tako pustilo v nemar.«...

To so inkriminirani stavki, ki smo jih ponovno navedli, dasiravno smo o tem poročali v pretekli številki, da bo vsakomur jasno naše načelno stališče v tem vprašanju in utrljiv naš odgovor na izpade »Reichspost« proti Narodni Odbrani, kot:

»Narodna Odbrana je, kakor je poznano, najjačja nacionalna organizacija Jugoslavije.

Tudi Poljaki ne zaostajajo v ničemer za Čehi. Znano je, kaj so Poljaki storili za svoje ogrožene meje v Šleziji. Pokupili so kolosalne komplekse zemlje, ki je bila v nemških rokah, in to ne samo v Šleziji, ki je pod poljsko suverenostjo, temveč so šli v ofenzivo v Prusijo, kjer so poljski seljaki s pomočjo poljske narodno obrambne organizacije pokupili toliko zemlje, da je nemški Reichstag dotiral milijardni kredit v takozvano »Ostmarkhilfe«, da zajeti prodiranje Poljakov, ki skušajo popraviti večstoletno krivico, nanesejo jim od Nemcev.

Če primerjamo naše narodno obrambno delo s prej omenjenim, potem se moramo direktno čuditi, kako je to mogoče, da komaj 15 let po prevratu govorimo o nekem narodnem svetu, ki naj da nekako inicijativo za koncentracijo narodno obrambnega dela. Zgoraj navedeni vzgledi nam pač kažejo, da je že skrajni čas, da tudi mi osredotočimo narodno delo v enotni organizaciji, ki bo moralno in materialno tako fundirana, da bo kos zgoraj opisani konkurenci. Narodno obrambni svet bi imel baš to nalogo kot prvo, da kot reprezentant vseh nacionalnih organizacij ustvari potrebno voljo in prepričanje, da se to čimprej zgodi. Sicer bi bilo bolj pravilno, če bi spontano pri nas prišlo do te koncentracije, ne pa da še kličemo na pomoč narodno-obrambni svet, ki naj še le brumne Slovence in Jugoslovane prepriča o važnosti enotne narodno-obrambne organizacije.

Organizacije z narodno obrambnim ciljem so danes pri nas NO, CM družba in Branibor. Nujno potrebno bi bilo, da se te organizacije strnejo v skupno delovanje, pri čemer bi njihova avtonomija ne bila tangirana. NO je v prvi vrsti poklicana, da kot vsedrjavna organizacija razširi metode narodno obrambnega dela, kakor jih ima CM družba ter slične nemške in slovanske narodne obrambne organizacije. Od kar se v NO udeležuje v veliki meri slovenski del našega naroda, se opaža, da je središnji odbor NO na najboljši poti, da organizira narodno obrambno delo tudi v ostalih državah, da tako ustvarimo narodno obrambno organizacijo, ki bo kos nalogam, katere smo doslej zamudili. Če bi mi imeli

enotno narodno obrambno organizacijo, kakor jo imajo Čehi in Nemci, koliko šol bi že bilo postavljenih na naših ogroženih mejah v Banatu, Bački, Južni Srbiji itd. Koliko knjižnic in otroških vrtcev bi že delovalo, koliko zemlje bi že bilo lahko pokupljeno od Madžarov, Nemcev in Turkov in naseljene z našimi ljudmi.

Te tri organizacije bi naj tedaj s svojimi odbori tvorile narodno obrambni svet, v katerega bi poslane svoje delegate še druge nacionalne organizacije, v prvi vrsti Sokol, učiteljske organizacije, Jadranska straža itd. itd. Vse sodelujoče organizacije bi pred vsem prevzele naloge, da bi med svojim članstvom vzbujale interes za narodno obrambno delo in naloge dolžnost, da vsak po svoji moči prispeva materijalno za svrhe, ki bi jih sklenil narodno obrambni svet.

NO je problem narodno obrambnega sveta že rešila s svojimi novimi pravili, katerih čl. 38. pravi: »Pri središnjem odboru NO postoji v cilju popolne kolaboracije vseh organizacij, ki se udeležujejo v duhu čl. 3. pravil NO in so kolektivni člani NO radi čim uspešnejša narodno obrambnega dela, narodno-obrambni svet, katerega člani so:

a) središnji odbor NO in

b) predsedniki glavnih odborov prej navedenih organizacij ali njihovi namestniki.«

S tem je tudi rečeno, da se morajo tudi pri oblastnih odborih NO ustvariti narodno obrambni sveti z isto sestavo kakor pri središnjem odboru.

Za Dravsko banovino pa pride v poštev z ozirom na naše razmere sestava kakor zgoraj navedeno.

Če je tedaj namera tistih, ki so pokrenili ustanovitev narodno-obrambnega sveta, resna in odkrita, bodo morali pač brez vsega pristati na rešitev kakor je tukaj razložena. Seveda ni s tem rečeno, da se na zgorajšnjih predlogih ne bi dalo po dogovorih še kaj izpremeniti. Glavno je, da postoji dobra volja za čim uspešnejšo in realnejšo rešitev tega vprašanja.

M. V.

V javnost!

Nekdaj so imeli ljudje, ki so smatrali, da se jim godi krivica in ki pravice niso mogli najti, to lepo navado, da so se »zatekali v javnost«. Vsi ozirom, ki so jih imeli taki nesrečni še do sebe ali do svojih rodbin, so v najhujši stiski morali pasti, tako da je na pomoč poklicana javnost mogla nepristransko presoditi, kje je pravica in kje krivica.

Javnost je bila torej najvišji sodnik, višji kakor vsi pisani paragrafi, kajti za »javnost« je bil odločilen in merodajen samo pravni čut naroda.

Danes pa opazujemo baš nasproten pojav. Mi vidimo, da se najboljše ljudje, ljudje čistih rok in svetlih značajev, iz javnosti umikajo in pred javnostjo kar beže.

Velika je morala biti izprememba, da je tako daleč prišlo, in nam skoraj nerazumljiva. Če pa si pokličemo v spomin razne dogodke, ki dajejo naši novi dobi svoje posebno obeležje, bomo razumeli tudi ta pojav in ne bomo se zmotili, če trdimo, da je eden glavnih vzrokov tega žalostnega pojava omajana vera v omajani pravni čut, čegar posledica je in mora biti splošno medsebojno nezaupanje in beg iz javnosti in pred javnostjo.

Ubita javna morala ni nikjer rodila tako žalostnih posledic kakor jih je rodila v političnem življenju. Zloraba demokracije je udušila v ljudski množici vsak čut za poštenje in dostojnost in demagogija najslabše

vrste se je tako bohotno razpasla po celi deželi, da je prerastla vsako plemenito čutenje. To, kar so imenovali ljudje nekdanj dostojnost, se je moralo umakniti umazanosti, pred umazanijo pa čisti ljudje in čisti značaji beže, da se še sami ne umažejo. Zato pa se vrste moralno neoporečnih ljudi vedno bolj redčijo.

Ta pojav pa ni in ne more biti zdrav. Če pojde tako naprej, bomo kmalu videli nastopati v javnem življenju le ljudi, katerim se pošten človek že na daleč umakne, še manj pa, da bi jim segel v roko.

Tako daleč pa ne sme priti. Kakor se kmet ne sme ustrašiti še tako zapleveljene njive, ampak se mora odločiti, da prevle energično poruče, pa če si pri tem neprijetnem delu še tako umaže svoje roke, prav tako se mora vse, kar je med nami še čiste, poštenega in dobrega, odločiti, da tudi na naši narodni njivi poruče ves plevel in ves smrad, ki dela bivanje v njej neznosno. Ni prijetna ta žrtev; toda žrtvovati se bo treba v korist skupnosti.

Gospodar, ki leno stoji ob strani in mirno gleda, kako se mu kvari njegovo premoženje, ni dober gospodar — to sploh ni gospodar. Samo tisti, ki se tudi največje umazanije ne boji, ampak se je pogumno loti, da jo zatre in odpravi, samo tisti ima pravico reči: Storil sem svojo dolžnost!

zamogla s pridom uporabiti država v omiljenje socialnega zla in postopnega blagostanja. Budno oko Narodne Odrane bo pazilo na vse one, ki nosijo svoj denar v inozemske banke, na one, ki sramotno plačujejo svojega delavca, ki zaposlujejo nepotrebne inozemske moči in ki z veseljem kupujejo inozemsko blago. Tej akciji Narodne Odrane se mora priključiti ves narod.

Akcija Narodne Odrane »Svoji k svojim« ni započela zato, da se koristijo pri zboljanju gospodarskih razmer industrijalet, obrtniki in trgovci s prekomernim dobičkom. Ona je započela zato, da se odpomore bedi širokih slojev našega naroda.

Pomesti moramo z največjo sramoto 20. stoletja, da govorimo o našem sočloveku-delavcu že ne več kot o brezposelnem, nego kot o gladujočem. Da naš inteligent ob največji vnemi in trudu ne dobi dela in živi v skrajni bedi. Da obupajo matere in da bo bodoča generacija sedanjih lačnih in bednih otrok duševno in telesno manj razvita. Kdor pomaga ugonabljati sedanjo gospodarsko krizo, je za državo. Kdor ni za narod in državo, je proti njej in s takim je treba temeljito obračunati.

Pomesti moramo s podporami za brezposelne. Vsakomur, ki želi dela, naj se nudi delo, podeljevanje brezposelnih podpor je za delavca sramota.

Prepričani smo, da bo vsakogar sram, če vstopi v trgovino in zahteva inozemsko blago, pri tem pa ga bodo v vsaki trgovini spominjali napisi na zlo takega početja. Vsak kupec naj si predloži pri vstopu v trgovino ubogo delavsko ženo s sestradanim otrokom v naročju, posledica brezposelnega moža. Potem ne bo nikogar med nami, ki bi čutil v takem trenutku nesocialno. »Kupuj domače blago«, naj bo v bodoče geslo vsega naroda.

Ne bežite torej iz javnosti, ampak napravite pogumen korak nazaj v javnost, kar nas je še mož-junakov in poštenjakov!

Dobesedno tako se glasi uvodnik »Kmetkega lista« z dne 24. januarja 1934. Menimo, da njegova vsebina predvsem velja inteligentnejšim slojem.

Mi ga podpisemo z obema rokama. Rečemo pa še to:

Partijski teror in brezvestnost ter demagoško mnogih politikov so krivi gori opisanega pojava. Zloraba demokracije in nacionalizma sta ustvarila gorje. Ljudje, ki ne iščejo samo sebe in korit, so javno sodelovanje z različnimi podivjanci in pokvarjenci opustili zato, ker jim je izpod časti prihajati z njimi v kakoršnekolik stike, pa naj nosijo še tako visokodoneče naslove.

Ko bi rekel kdo, naj bi vsaj javno kritikovali, če nočejo sodelovati. Tudi to posamezniku večinoma ni možno. Priprosti ljudje marsičesa ne vidijo in ne razumejo ter ne morejo nič storiti. Izobraženejši so večinoma po službah ter direktno ali indirektno odvisni. Tisti maloštevilni pa, ki sedijo na svojem, se tudi ne upajo vedno posegati z golo roko v žerjavico, ker jih utegne opečti.

Tako je tudi javnost omrtvela.

Vsake vrste uslužbenstvo je že izpred 6-januarske dobe tako steriorizirano, da mu je nemogoče hoditi v javnost. Samo zini, pa si ubiti. Ne samo ti, tudi na ves tvoj zarod pade težka roka. No, pa dobrohotna kritika? Tudi ta te lahko ubije. Delati štafazo in ploskati, to smeš in še celo moraš. Kdo naj tedaj v takih razmerah, ko mora gledati, kako si ohrani golo življenje, še riskira, da se s svojim poštenim delom zameri in zleti na cesto. Kam naj se dene potem?

Puli plevel iz zapleveljene njive — če si dober gospodar in če prav veš, da po takem potu ne dosežeš drugega kot svojo propast. Ali more taka posamezna žrtev, ki pade tiho, za javnost neopazno — sploh kaj pripomoči k izboljšanju?

Film naše zemlje

ŠOŠTANJ

Iz Šoštanja in okolice smo prejeli v zadnjih mesecih od raznih dopisnikov množico notic, katere nismo mogli sproti objaviti vsled pomankanja prostora in ker se nam niso zdele nujne. Tako je prišlo, da smo v 51. številki priobčili več teh novic skupaj, pa je hotela nesreča, da je prišla za poročilom o proslavi 15-letnice ujedinjenja ironična notica »Nekdaj — sedaj«, ki bi imela biti priobčena že pred meseci.

Kdor zna — oziroma kdor hoče znati čitati bo uvidel, da v inkriminiranih noticah niso bile mišljene »sedaj« uradno ukazane proslave in manifestacije, temveč le one, ki so se vršile »nekdanje« spontano in z navdušenjem, uvidel tudi, da je bila notica splošna in ni bil mišljen tu samo Šoštanj. Najmanj pa je bila ost notice namenjena šoštanjskemu ljudskošolskemu učitelstvu, kateremu ni v nacionalnem udeleževanju niti najmanj oporekati. V tem smo si na jasnem! Obžalujemo torej, da je učiteljski zbor smisel navedenih notic »kot zlobno zavijanje resnice« krivo tolmačil.

Avtorju protesta pa v spominsko knjigo: Preresni časi so, da bi morali hvalisati nekoga, ki vrši svojo dolžnost, pa tudi, če napravi nekaj — čez! Pouk o »sveti« pa tudi o posvetni državljanski dolžnosti, naj lepo prihrani za se. Zna mu enkrat koristiti. Jezi naj se na »skratca«, ki je napravil iz 15 — 10-letnice in naj bo prepričan, da se »ogabnik« dopisnik ne boji sedemnajstkrat hujših »protestov«, ki si jih g. avtor v prihodnje lahko prihrani! Zdravo!

SEVNICA

27. t. m. je predaval v Sevnici banovinski starešina Omladine NO. Predavanje, ki se je vršilo zvečer v sokolskem domu, je sklicala krajevna organizacija NO. Predavanje je bilo dobro posečeno in se je v dvorani zbralo nad petdeset ljudi. Tema predavanja je bila »Nacionalizem in socialna ideja«.

Predavatelj je podal kratko in jedrnat vso zgodovino socialnih bojev v Evropi ter primerjal liberalizem in marksizem. Prišel je do zaključka, da ni mogoča rešitev niti v enem niti v drugem, kajti eden je izrodek kapitalizma, drugi pa prenapetega razrednega boja. Ker imamo pri nas dva med seboj si nasprotna svetovna nazora, ki sta neuresničljiva, je dokazal potrebo nacionalne ideje, ki nas bo naučila gledati s stališča vsega naroda kot celote, ne pa za korist posameznega razreda. Zato moramo najti sistem, ki bo vnesel to harmonijo, oziroma omogočil pravilno odstranjevanje razrednih trenj. Iskati moramo sistem, ki bo vstavil ravnotežje med enakostjo in svobodo. Vsem predavanju je vel duh borbenosti in zahteva po aktivnem delu za izboljšanje položaja našega naroda ter boj proti izkoriščajočemu kapitalu.

Predavatelj je žel za svoja skoraj enourna izvajanja odobravajoč aplavz. Toda spomniti moramo, da je bilo predavanje zelo globoko in morda za tukajšnjo publiko nekoliko pretežko. Predavatelj nam je obljubil,

Ali je še težko razumeti beg inteligence iz javnega udeleževanja. Ali se more pameten človek spustiti v dobrohotno kritiko spricho tega, kar si je na strokovne izjave uradnika nekoč dovolil seljak — narodni poslanik v parlamentu, ko je zavpil: šta ima on (uradnik-strokovnjak) da kaže kad nije poslanik.

Koliko je očitnih krivic! Ko bi se jih zbralo in jim pridružilo še po njih povzročene škode in boli — bi bil to grozen eksploziv. Toda ljudje molčijo, trpijo in mrjo. Vera v pravico in v poštenje je umrla in tudi sicer ne želijo razgaljati vse svoje sijajne revščine in obupa pred javnostjo, ko vedo, da ne bi nič pomagalo. Stiskajo se pesti in grozne kletve se čujejo.

Javnost naj bi bila najvišji sodnik. Kje pa je in kdo je javnost? One prave, resnične javnosti ni. Kolikor se je včasih zdi videti, je ali skorumpirana ali steriorizirana ali zamamljena in naročena. Vere v pravico pa ni, niti ni upanja v boljšo bodočnost. Fatalizem je zakraljeval in kaos.

Zato pa, možje in junaki vkup. Posamezna žrtev ne more nič pomagati, v združenih vrstah, kjer drug drugega podpira, tam je manj žrtev. In kolikor jih je — te zaležejo. Ustvarjamo vero v pravico, upanje v boljšo bodočnost, ustvarjamo pošteno javnost — če drugače ne bi bilo mogoče, pa od moža do moža.

Ozdravljenje mora priti, čas je, da se plevel zatre.

Ta klic velja vsem, ki hočejo dobrobit celotnega naroda, ta klic velja posebno tistim, ki so uverjeni, da so nad njimi gospodarji. Tisti, ki jim je narod poveril dolžnosti, naj storijo vse, da bo vsak izmed njih mogel reči: Storil sem svojo dolžnost!

Vsem in vsakomur pa povemo, da bo ozdravljenje prišlo!

da nas poseti v kratkem s sličnim, a lažjim predavanjem.

Po predavanju se je vršil ožji sestanek članov NO, kjer se je v prisrčnem razpoloženju vršila debata o raznih aktualnih stvareh.

—č—p

MARIBOR

Zakaj ima list »Mariborer Zeitung« v svoji glavi grb mesta Maribora? Svoječasni lastnik »Marburgerce«, Leopold Kralik, je dobil na svojo prošnjo od takratnega nemškega magistrata izjemno dovoljenje, da sme v glavi tiskati grb mesta Maribora. To dovoljenje je bilo začasno in ga je magistrat tudi izdal s to pripombo, da lahko to dovoljenje vsak čas prekliče. Z grbom je list nekako hotel dokumentirati svoj poluradni značaj, ki ga je takrat kot glasilo mariborskih ultranemških purgarjev res tudi imel. Toda minila je doba nemškega gospodarstva in s tem tudi doba, da bi mogel nemški v gotici tiskati list veljati kot uradno ali poluradno glasilo mariborskega slovenskega magistrata, zato pozivamo mestno načelstvo, da svoječasno dovoljenje prekliče. Grb slovenskega Maribora ne spada v glavo nemškega dnevnika.

Občni zbor Narodno-obrambne tiskovne zadruge reg. zadr. z o. z. v Ljubljani se vrši v petek, dne 16. februarja 1934. ob 18. uri v restavraciji »Zvezda«.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva in odobritev obračuna.
3. Proračun za poslovno leto 1934.
4. Dopolnilne volitve načelstva in nadzornega odbora.
5. Slučajnosti. (Določitev pristopnine.)

V smislu § 33. zadr. pr. pravil se obvešča vse člane zadruge, da bo občni zbor sklepal pri vsakem številu navzočih zadr.nikov. — Majcen s. r., načelnik.

**Imamo podjetja,
ki dobivajo državne dobave,
zaposlujejo pa izključno
tuje inozemske moči**

LISTNICA UPRAVE

Prvi številki »Pohoda« smo priložili poštno polnico.

Kdor naročnine še ni poravnal, naj jo nemudoma nakaže ali pa vplača v gotovini v upravi: Selenburgova ul. 3/1.

Novim naročnikom pošljemo list brezplačno na ogled.

Uprava »Pohoda«.

**Naše zasužnjene
Primorce in Korošce bo rešila samo
velika, močna in edinstvena
Jugoslavijska**

Mladim inženjerjem ob ustanovitvi inž. sekcije NO

Ustanovljena je bila inženjerska sekcija NO. Tovariši obračajte se v vseh stanovskih zasedanjih na naslov: »Inženjerska sekcija Narodne Odrbane« Ljubljana, Selenburgova ul. št. 3.

V okrilju NO smo ustanovili inženjersko sekcijo, ki ima nalogo reševati vsa vprašanja, ki danes tarejo naš stan, prav posebno pa mlade inženjerje. Vabimo vse tovariše, ki simpatizirajo z nami, da prijavijo svoj vstop. Čim več nas bo, tem lažje bomo uveljavljali svoje težnje in tem lažje bomo preprečili umazanost, ki se danes dogaja v našem javnem življenju, zlasti pa na področjih, ki so v najtesnejši zvezi z našim poklicom.

Tovariši, stopite v naš krog, informirajte nas o svojih težavah in o vsem, kar je v kvar našem narodu in državi. Javite se za sodelavce, saj le složno in nesebično delo lahko rodi uspehe. Mi vam ne obljublamo gradov, niti Indije Koromandije, tudi Vas ne bomo slepili z lepimi, vendar že zdavnaj oguljenimi frazami, ki jih na razne načine zlorabljajo številni farizeji jugoslovenstva in dvomljivi preroki boljše bodočnosti.

Vsakdo bi se danes rad razglasil za vodnika in zagovornika mladine ter apostola njenih misli in zahtev. Dovolj in preveč nam je že tega; dozoreli smo in polni mladostne energije, zato sami primimo za delo z vsemi svojimi močmi. Zavedajmo se, da moramo sami postati zdravo jedro nacionalnega življenja in vodniki svojemu narodu. Prinesite pa mu moramo novih, zdravih in čistih idej, vliji mu novo voljo do dela in vzbuditi vero v boljšo prihodnost.

Nočemo biti sredstvo nikomur, sami hočemo in moramo dobiti v roke, kar nam gre. Ne moremo več trpeti, da bi nam šumarski kovači kovali bodočnost in že skrajni čas je preprečiti, da nas ne bodo vodili nepoklicani vodniki in demagogi v čim dalje obupnejše razmere. — Tudi od nas samih je odvisno, da pridejo naši tovariši do dostojnega dela in kruha, ki nam ga še danes po 15 letih svobode še v veliki meri delijo tuji. Edino mlajša, še nepokvarjena generacija more radikalno in pošteno reševati problem brezposelnosti. To največje zlo moralno ubija široke ljudske vrste, najbolj pa mladino, ki je polo-

vico svojega življenja posvetila izobrazbi v dobri veri, da bo lahko nekoč dostojno služila sebi, narodu in državi v korist. Danes pa je obsojena med invalide najzlostnejše vrste. Tovariši, naša generacija mora biti tista, ki bo ozdravila današnje nesocialno življenje in znivelirala vrhove, ki previsoko segajo nad solzno dolino gladijočih.

Kaj nam pomaga industrija tujega kapitala, za katero garajo naši ljudje kot črna živina, vsa donosna mesta pa zasedajo tuji in nacionalno nezanesljivi elementi? Taka industrija je le izkoriščanje in izžemanje našega narodnega bogastva v tujo korist! Na koga naj se zanesemo v slučaju nepričakovane potrebe? Oster boj moramo voditi proti vsem onim, ki podpirajo take gnile prilike pa tudi proti tistim, ki jim narod nikdar ni poveril voditeljske legitimacije pa se vključujejo rinejo v ospredje v splošno škodo in nemir! — Tudi tega ne moremo več prenašati, da bi se politika opravljala kot gola obrt; imeti mora globlje namene in višje cilje.

Še nihče ni nič dosegel, če je indiferentno stal v ozadju le kot opazovalec! Aktivno moramo posesti v življenjsko borbo in povsod sejati seme svojih misli in nazorov, če hočemo kedaj doživeti plodno žetev in radostno jesen.

Inženjerski stan stoji v najneposrednejšem stiku z legijami delavnih ljudi. Zakaj bi dopuščali, da bi jim bili še naprej vodniki ljudje, ki jih ne razumejo? V naših vrstah morajo najti ti široki sloji zaščito, mi pa jim moramo biti pametni in človeški vodniki. — Naš boj mora biti ne-kompromisen, vendar odkrit. Zahtevamo, da pridejo na vsa tehnična, tehnično administrativna mesta in na mesta tehnično gospodarskih institucij mladi in sposobni domači inženjerji in ne ljudje, ki jim ta mesta ne pripadajo.

Tovariši, z zaupanjem se obračajte na nas, ki nam ni do korit in časti. Ves naš trud in delo bosta usmerjena v našo splošno korist, še posebno pa v pomoč onim, ki so oropani najelementarnejših človeških pravic in zahtev. Nočemo dobička niti slave in vsakomur radovolje prepuščamo vodstvo, če se čuti zmogljivejšega in ima čiste namene in resno voljo do poštenega dela.

Ing. R.

Naše viteške čete

(Nadaljevanje)

Kajti tudi njim so dnevi šteti in pričakujemo lahko, da se bodo nekega dne vrnili, izdelani in onemogli, upognjenih hrbtenic in s klami boleznimi v sebi, da objamejo svojo rodno grudo in da na njej prežive svoje poslednje dni. Tujina jim je bila mačeha. Izrabljala je njihove življenske sile, izžemala njihovo mladost ter jih kot izčrpane bolnike vrnila nazaj v naročje njihove prave domovine. Tudi ti so bili uporniki, vendar oni niso znali uveljaviti svojih pravic napram tujcu v lastni državi tedaj, ko sta bili v njih še zdravje in moč. Klonili so svoje glave in svoje hrbtenice, zapustili svoje delo in svojo domačo grudo. Odšli so, da se sploh ne vrnejo, ali pa, da se vrnejo k zadnjemu počitku v poslednji dom.

In žuljava tvoja roka ti kmet naš, tudi že omaguje. Skrbi te tarejo. Tvoje noči so brez sna. Mučiš se in delaš, obdeluješ zemljo, ki naj bi redila tebe in narod tvoj. Ko pa pride čas žetve, ko pospravljáš svoje prideleke in računaš, koliko boš skupil, da boš lahko kupil vse najpotrebnejše, tedaj šele vidiš, da niti tvoj trud ni poplačan, da si delal celo leto samo za to, da pokriješ svoje stroške, ki si jih imel z obdelovanjem tvoje zemlje. Ko pa prišteješ k temu še one dajatve, ki si jih obvezan dati kot mi vsi, naši državi, tedaj uvidiš, da tvoja zemlja ni dovolj rodovitna, da bi krila tvoje potrebe. Kravica tedaj roma iz hleva zato, da si lahko kupiš semena za prihodnje leto. Tvoje veselje do dela pojema, tvoja pravilna ljubezen do grude izginja. Nejevoljen si, psuješ in zabavljaš, ker čas ne ceni tvojega dela in pridelkov. Zlatih njiv ni več. Ostala je le suha zemlja, katero orješ v znoju svojega nejevoljnega obraza pač samo za to, ker je tvoja in da na njej nekaj zraste in za to, da bo gnojna za ona leta, ki jih ti in vsi mi tako željno pričakujemo in katera morajo priti, ako bomo imeli ono globoko vero v sebi, vero v boljšo bodočnost naroda in države.

In ti uradnik, ki s strahom šteješ dneve meseca, ki si vedno nestrpen in komaj čakaš, da je konec meseca in pa da je konec tudi tvojega plačilnega dne, ki pač ni dan veselja, temveč dan žalosti in skrbi, si tudi eden izmed tistih, čegar vestnost in marljivost se je začela majati. Tudi ti iščeš opore, katero težko pričakuješ in katera naj ti preže tisto stanovitnost in tisto moč, ki ti je tolikanj potrebna pri opravljanju tvojih težkih poslov in izvrševanju tvojih dolžnosti napram privatniku ali državi. Zaupanje tvoje je veliko

in ako bo še večje, ne bo te prevaralo.

Pa tudi vsi ostali sloji, ki danes z nezaupanjem in s strahom gledate v bodočnost, ker vas tiščijo bremena, skrb in malodušje, tudi vaša pot ni gladka, temveč je posuta s trnjem trpljenja in nezadovoljstva. Toda upanje, ki ga gojite v vaših srcih, bo moralo po-teptati tudi to trnje ter vam omogočiti pravi-len napredek, ki bo v čast vašo in v ponos države.

Kakor se je v letu 1908. dvignila Narodna Odrbana, da obrani svoj narod pred nasiljem neprijatelja, da ohrani svetost in nedotakljivost zemlje svoje, tako tudi danes uvideva ona potrebo, ki postaja zahteva, po notranji ureditvi in končni rešitvi vseh aktualnih perečih vprašanj, ki so se pojavila v toku 15 let med našim narodom v naši državi. Narodna Odrbana vstaja in se širi samo zato, da bo lahko z dejanji ustvarila v našem narodu zopet tisto ljubezen in tiste zaupanje do države, ki mora vladati in ki je neobhodno potrebno za končno ureditev celotnega gospodarskega, socialnega in kulturnega vprašanja v naši državi. Nezadovoljstvo in tiho godrnjanje, šepetanje in zabavljanje mora izginiti. To so žalostni izbruhi, ki so nastali kot posledica nezdrave politike, ki se je vodila v naši državi. So to posledice, ki so se izrodile vsled dela onih, ki jih ščitijo razni mednarodni dogovori, posledice onih, ki pod krinko nacionalizma in državotvornosti, guli-jo naš narod, ga uničujejo ter izpodjedajo njegove zdrave temelje in upropačajo njegovo delo, njegovo voljo, poštenost in zdravo nacionalno svest. Narodna Odrbana vstaja, da zopet kot nekoč zaščiti vse bedne, ponižane in razžaljene, da jih brani pred nasilnim izkoriščanjem ter, da porabi v to svrhu vsa sredstva, ki ji bodo stala na razpolago. Naša deviza je: Kralj, narod in država. Pred to devizo so klonile države in pred to devizo morajo kloniti tudi vsi oni, ki danes v kalnem ribarju in ki greše bodisi proti enemu ali drugemu od treh nam svetih imen v naši devizi.

Smo brezkompromisen, nadstrankarski in izvenstrankarski pokret, na katerem čelu stopajo naše viteške čete in naša mladina. Izvršujemo oporoke naših padlih prednikov in ker nam je ta krvava oporoka svetla primer nesebične ljubezni do našega kralja, države in naroda, bodo naša dela izpolnila in upajmo tudi končala začeto delo onih, katerih danes ni več med nami, katere je pri graditvi te naše mogočne zgradbe doletela junaška smrt. Kot izpolnjevalci te oporoke

poznamo le eno pot, pot navzgor, ki nas mora voditi od uspeha do uspeha, do naše končne zmage, do našega velikega cilja, katerega smo si pri našem prebujenju začrtali.

Prepoznati hočemo naš narod s tistim nacionalizmom, tisto odločnostjo in samozvestjo, s tistim ponosom, ki mu je neobhodno potreben kot celoti, da se reši hlapčevskih spon, ki ga obdajajo, da bo lahko kot močan, zdrav in trden narod s slavno prošlostjo, kljuboval vsem onim, ki mu želijo propast in zdrobitev.

Viteške čete in omladina Narodne Odrbane vstajajo, da prisrčno kot nekoč svojemu narodu v pomoč. Naš narod v boju za doseg spojih pravice, v boju proti korupciji in lažni nacionalizmu je te pomoči potreben. Narod je bil v tej borbi do sedaj osamljen. Odslej mu bo pa v tej borbi pomagala Narodna Odrbana in njene viteške čete. Vendar pa moramo pri tej priliki eno poudariti. Nismo nobena kopija niti fašizma niti hitlerizma. Imamo svojo zgodovino, zgodovino četnikov Narodne Odrbane, ki obstoja že 25 let, ko o fašizmu ali hitlerizmu ni bilo ne duha ne sluha. Nadomestkov mi v naši državi ne potrebujemo ter odločno odklanjamo vsak pokuš kopiranja bilo fašizma ali pa hitlerizma. Smo zdrav narod, ki bo reševal svoje probleme v svoji zemlji brez tujih nasvetov ali pa vzgledov. Viteške čete kot izvršni organ volje in namenov Narodne Odrbane skupno z našo omladino bodo le nadaljevale započeto delo naših prednikov.

Kot enoten, zdrav in prepotreben pokret napovedujemo boj, boj proti korupciji, boj vsem izkoriščevalcem in tlačiteljem našega naroda, boj vsem onim, ki si iz nevednosti našega ljudstva in njega ponižnosti kujejo svoj kapital in slednjič boj vsem onim, ki sejejo mržnjo v vrste naroda, ki so zato plačani in ki uživajo goslojubnost naših najbolj zagrozenih sovráznikov.

Pri tem pa prosimo ves naš narod, da nam v tem boju stoji ob strani, da nam s svojo pomočjo pomaga pri izrebitvi tega največjega zla, ki že leta in leta izpodjeda zdrave temelje naše države ter sramoti naš pošten narod.

Za tebe, delavec naš in naš kmet, za tebe, narod naš, vstajamo, da ti s svojim nesebičnim delom pripravimo v naši lepi in bogati državi ono bodočnost, ki jo zaslužiš, bodočnost miru, dela in zadovoljstva.

Vi, bratje pa, ki vas je nemila usoda in prokletstvo zelenih miz odtrgalo od naše celote, ki danes ječite preganjani, teptani in zaničevani onstran Karavank in onstran Snežnika, lik vam ni dano veselje, da bi v miru in sreči, v krogu svojih dragih v svobodni zemlji pričakovali srečnejše novo leto. vam bratje sporoča Narodna Odrbana, njene viteške čete in omladina, da duh Principa, Gortana, Kukca in Bazoviških žrtv v naših srcih še ni umrl, da večni ogenj, ki gori nad poznanimi in nepoznanimi grobovi naših žrtv ne pojema, temveč da plani in žari vedno bolj in bolj, da njegov mogočen plamen razsvetljuje kraje od Tilmenta do Crnega morja, od Gospe Svete do Soluna in povsod, kjer biva naš rod. Vaš križev pot, po katerem stopate, je tudi naš; križ, katerega nosite in pod katerim padate, da se potem s podvojeno močjo dvignete, je tudi naš; vstajenje, ki bo vaše in tudi naše, bo slednjič pla-

čilo za vse trpljenje, za vse žrtve, ki ste jih doprinesli in ki jih bode še doprinali za vaše osvobojenje in popolno zedinjenje.

Vsi vi, ki danes trohnete po italijanskih ječah, kamor vas je privedla vaša neomajena ljubezen do jugoslovanske grude in vsi vi, ki vzdihujete po raznih konfinacijskih taboriščih, vsi vi morate verovati v moč slovanstva, ki se dviga, da enkrat za vselej odžene od vas krdela volkov, ki hlastajo po vaših mladih življenjih, hoteč s tem uničiti poslednje sledove borcev, ki so se borili za stare slovanke pravde.

Vaša srca bratje, so danes žalosti polna, vaše oči motno zro v negotovo bodočnost. Peseem vaša je zamrla. Izgnana je tvoja materina govorica, izgnana tvoja molitev iz božjega hrama. Tvoj molitvenik, tvoja knjiga in tvoja pesmarica so danes le kup črnega pepela. Tvoji predniki, očete, matere, bratje in sestre, katerim si ti narod naš postavljali spomenike z vklesanimi slovanskimi imeni, tudi ti, ki so spali nevzdravno spanje pod trdo krasko prstjo, tudi ti so bili moteni in oskrunjeni. Toda eno ti je ostalo. Ostala ti je zavest, zavest, da si trpinčen del jugoslovanskega naroda, do katerega osvobojenje še ni prišlo. Vedi pa, da je Bazovica naše Kosovo polje in da narod, ki ima svoje Kosovo polje, mora biti osvobojen.

Bazovica! V rani zori je tvojo zemljo namočila kri junakov, ki so padli ustreljeni v hrbet. Blagoslovljena bodi zemlja slovanska, ki si vsesala kri teh naših mučnikov, blagoslovljena bodi z istim blagoslovom, z isto molitvijo, z istimi željami in istim hrepenenjem, kot so bile blagoslovljene zastave naše armade ravno v tem zgodovinskem jutru. Ta blagoslov naj ti bo uteha ob novem letu, spremilja naj te na tvojem križevem potu, na potu, ki te z gotovostjo vodi v naročje tvoje matere velike Jugoslavije.

Tudi za tebe vstajajo viteške čete, vstaja omladina Narodne Odrbane, da žrtvuje sebe za tvoje odrešenje in končno osvobojenje. V brezmejni veri, upanju in ljubezni do tebe, naš trpeči brat, ti borci Narodne Odrbane kličejo: Vztrajaj, solnce na vzhodu vzhaja, Slovan vstaja, prihaja na dan, na plan.

Na vam pa dragi borci, ki ste združeni v viteških četah Narodne Odrbane, na tebi draga omladina leži sedaj sveta in težka dolžnost, da borbo, ki smo jo napovedali, izvedemo pravilno, pošteno in častno. Računajmo na vašo železno disciplino in neomajeno zaupanje, ki ga gojite napram svojem vodstvu, želim vsem borcev v bodočem delu srečnejše dneve, srečnejše Novo leto, ki naj prinese vam in narodu našem tisto blagostanje, tisto bodočnost, tisti mir in srečo, katero zaslužite vi in narod naš.

V globoki veri, da bo naše delo rodilo obilo sadov, z upanjem v boljšo bodočnost našega naroda in države ter z neomajno ljubeznijo do našega gospodarja kralja bomo stopili na prag Novega leta, ki nam bo prineslo veliko težkih bremen in trdega dela, dela za narod, kralja in državo, dela za preorojenje in popolno osvobojenje našega naroda, dela na obnovi naše države v veliko Jugoslavijo od Tilmenta do Crnega morja ter od Gospe Svete do Soluna, dela za dograditev našega velikega in samo našega slovanskega carstva.

Zdravo in na svidenje! (Konec)

Službene vesti

Vsem boreem Ljubljanskega okrožja!

Redna predavanja, ki so se dosedaj vršila vsak drugi petek v prostorih kolodvorske restavracije, se bodo vršila odslej naprej drugi četrtek, istotam. Prvo predavanje se vrši 8. februarja ob 8. uri. Udeležba strogo obvezna.

Čelnštvo viteških sekcij.

Viteška sekcija Narodne odrbane Šent Peter-Vodmat-Moste priredi v petek 9. februarja t. l. ob 20. uri v kinodvorani Sokolskega društva v Mostah igro »Konec poti«, drama v treh dejanjih, spisal Scherriff, prev. Oton Zupančič. — Cene: Stojišča po 2 dinarja, sedeži po 4, 6, 8 in 10 Din. — Ker je to prva prireditev novo osnovanega dramskega odseka Narodne odrbane v Ljubljani, pričakujemo od strani članstva bratskih organizacij mnogobrojne udeležbe. Zdravo!

STARA CERKEV PRI KOČEVJU

Občni zbor krajevnega odbora Narodne odrbane v Stari cerkvi se vrši dne 11. februarja 1934 ob 11. uri v osnovni šoli v Stari cerkvi v zvezi javnega predavanja. Članstvo strogo obvezno udeležbe. Vabljeni so tudi vse občinstvo na to predavanje. — Odbor.

Streiske

družine

Streleli imamo svojo koračnico. Pred kratkim je izšla nova slovenska skladba: »Streška koračnica« za mešči zbor, katero je na besedilo G. Mohorja, tajnika strelske družine v Mariboru, skomponiral G. Ervina Ropas, profesorica drž. uč. šole v Mariboru, in jo tudi sama založila. Skladba je namenjena našim strelskim četam in je nositeljica naše nacionalne ideje. Po vsebini je bojevita, vendar melodiozna in zelo hvaležna za izvajanje. Pri vsem tem pa ne pretežka in prirojena tako, da jo zamorejo izvajati tudi podočelne strelske čete. Zato jo vsem narodnim društvom,

posebno pa »Strelecem«, toplo priporočamo. Dobit se v samozaložbi skladateljice, Maribor, Maistrova 3, za nizko ceno 5 Din posamezni izvod, tako, da si jo čete naročajo lahko v poljubnem številu. Strelec in zavedni Jugoslovani, segajte po skladbi!

Ljubljanska streljaška družina (mestni odbor) obvešča vse članstvo, da se vrši v nedeljo 4. februarja 1934, ob 10. uri dop. v restavraciji Glavnega kolodvora, redna letna skupščina s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo predsedstva.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blaginjskega.
4. Poročilo gospodarja.
5. Poročilo odsekov.
6. Poročilo preglednikov računov.
7. Volitve nove uprave.
8. Slučajnosti.

Opozarja se, da je vse predloge za občni zbor vpsolati najkasneje do 30. januarja t. l. Na poznejše predloge se ne bo oziralo.

Vsem naročnikom »Omladine« javljamo, da bo izšla prihodnji teden dvojna 64 strani obsegajoča številka. Obenem pozivamo vse one, ki niso poslali še naročnine ali naročilnice, naj to nemudoma store. 3-4 dvojno številko prejmejo samo oni, ki so poslali naročnino ali naročilnico. Vse one, ki se ne namevajo naročiti, prosimo, da vrnejo 1. in 2. številko.

Uprava »Omladine«.

Edino sredstvo za izboljšanje socialnih razmer je brezpogojna odstranitev vseh, ki nimajo etične podlage, ki stvari, ki bi jih na svojih položajih morali znati, ne znajo, ker se jih niso nikoli učili in ki jim je jugoslovenstvo še problem, o katerem debatirajo — in nastavitve novih moči, za katere je najvažnejši kriterij: moralna in nacionalna neoporečnost in resnična strokovna sposobnost za mesta, ki naj jih zasedejo.

(Podlistek o Mali antanti nadaljujemo prihodnjič.)